

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ADLIYA VAZIRLIGI

HUQUQIY EKSPERTIZA
NATIJALARI BO'YICHA
XULOSA

3/1-0735-сон

1. Тип проекта

Закон Республики Узбекистан

2. Наименование проекта

“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни лойиҳаси

3. Сведения о разработчике и дате внесения проектов

Министерство внутренних дел Республики Узбекистан

2020 йил 10 сентябрь (кирим рақами 2/1887, ID–18100).

4. Основание для подготовки проектов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 8 апрелдаги ПФ–5979-сон Фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2020 йил 14 апрелдаги 358-сон топшириғи.

5. Концептуальные предложения и замечания по проекту

Мазкур лойиҳа аввал Адлия вазирлиги томонидан ҳуқуқий экспертизадан ўтказилган бўлиб, **2020 йилнинг 26 августида 3/1-0645-сон лойиҳани тақдим этилган таҳрирда қабул қилиниши мақсадга мувофиқ эмаслиги тўғрисида хулоса берилган.** Бироқ, тақдим этилган лойиҳада вазирликнинг эътирозлари тўлиқ инобатга олинмаган. Шу боис қайта ишланган лойиҳа юзасидан қуйидаги концептуал таклиф ва эътирозлар мавжуд.

5.1. 4-модданинг 3-банди билан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг (кейинги ўринларда – МЖТК) 185-моддаси янги таҳрирда баён этилиб, бунда қуролдан **белгиланган тартибни бузган ҳолда** отиш ёки фойдаланиш учун маъмурий жавобгарлик белгилаш назарда тутилмоқда.

Таъкидлаш лозимки, “Қурол тўғрисида”ги Қонуннинг 9-моддасида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қурол муомаласи билан боғлиқ чекловлар белгиланган бўлиб, бунда **қуролдан отишга нисбатан чеклов ёки тақиқ назарда тутилмаган.**

Шунингдек, мазкур модда диспозициясидаги отиш учун ажратилган жойларда белгиланган тартибни бузган ҳолда қуролдан отиш, шунингдек қуролдан фойдаланиш учун ажратилган жойларда белгиланган тартибни бузган ҳолда қуролдан фойдаланиш деган жумлалар ҳам тушунарсиз баён этилган бўлиб, бунда “белгиланган тартиб” деганда **қандай тартиб назарда тутилаётганлиги, ким томонидан белгиланишига** очиқлик киритилмаган.

Маълумки, қонун доирасида жавобгарлик белгилаш учун фақат қонунда белгиланган чеклов ёки мажбурият асос бўлиши мумкин.

Юқоридагиларни инобатга олиб ҳамда қуролдан отиш ёки фойдаланиш учун мўлжалланган жойларда

тартиб (қоидалар) қонун билан тартибга солинмаслиги сабабли, мазкур модда қайта кўриб чиқирилиши, хусусан фақат қонун доирасида белгиланган чекловлардан келиб чиқиб жавобгарлик белгиланиши лозим.

5.2. 4-модданинг 4-банди билан МЖТКнинг 220-моддаси янги таҳрирда баён этилиб, ушбу модданинг учинчи қисмида ички ишлар органларининг тегишли рухсатномасига эга бўлган қуйидаги шахсларга қурол ва унинг ўқ-дориларини, ўқотар қуролнинг асосий қисмларини олиш, бериш, ҳисобга олиш, **реализация қилиш, ташиш,** сақлаш, олиб юриш, **коллекциялаш, кўргазмага қўйиш,** улардан фойдаланиш қоидаларини бузиши, худди шунингдек бу ходимларнинг ўқотар қуроллар ва ўқ-дориларни бошқа мақсадларда ишлатиши учун маъмурий жавобгарлик назарда тутилмоқда:

1) юридик шахсларнинг қурол ва унинг ўқ-дориларини, ўқотар қуролнинг асосий қисмларини бут сақланишини, берилиши-қабул қилиб олинишини, ҳисоби юритилишини ва фойдаланилишини таъминлаш учун масъул бўлган ходимлари;

2) хизмат қуроли ва унинг ўқ-дориларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган давлат органлари мансабдор шахсларига.

Таъкидлаш лозимки, мазкур лойиҳанинг 1-моддасида “Прокуратура тўғрисида”ги Қонуннинг 48-моддаси иккинчи қисмида **прокуратура органлари ходимлари** қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда хизмат қуролини **сақлаш, олиб юриш ва ундан фойдаланиш** ҳуқуқига эгаллиги белгиланмоқда.

Шу билан бирга, ушбу лойиҳанинг 2-моддасида “Судлар тўғрисида”ги Қонуннинг 70-моддасининг иккинчи қисмида **судялар ўз шахсий хавфсизлигини таъминлаш мақсадида сақлаш, олиб юриш ва ундан фойдаланиш** ҳуқуқи билан хизмат қуролига эга бўлишини кўзда тутувчи норма назарда тутилмоқда.

Яъни, хизмат қуроллари ундан фойдаланиши мумкин бўлган шахсларга коллекциялаш, кўргазмага қўйиш, ташиш ва реализация қилиш ҳуқуқи билан берилмайди.

Бироқ, тақлиф этилаётган ушбу моддада давлат органларининг хизмат қуроли ва унинг ўқ-дориларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга **мансабдор шахсларига қуролни реализация қилиш, ташиш, коллекциялаш ҳамда кўргазмага қўйиш учун** ҳам маъмурий жавобгарлик кўзда тутилиб, бундан ушбу мансабдор шахсларга хизмат қуроллари реализация қилиш, ташиш, коллекциялаш ҳамда кўргазмага қўйиш ҳуқуқи билан берилишини англаб тутилмоқда.

Шу билан бирга, лойиҳада ички ишлар органларининг тегишли рухсатномасига эга бўлган **махсус хизмат вазифаларига эга юридик шахслар ходимлари томонидан хизмат қуролини сақлаш, олиб юриш ва фойдаланиш** қоидаларини бузганлиги учун жавобгарлик назарда тутилган.

Юқоридагиларни инобатга олиб,

биринчидан, мазкур моддада қуйидаги шахсларга нисбатан алоҳида жавобгарлик чораси белгиланиши керак:

хизмат қуроллари ва унинг ўқ-дориларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган давлат органларининг мансабдор шахслари ва махсус хизмат вазифаларига эга юридик шахслар ходимларига – сақлаш, олиб юриш ва ундан фойдаланиш қоидаларини бузганлиги учун;

юридик шахсларнинг қурол ва унинг ўқ-дориларини, ўқотар қуролнинг асосий қисмларини бут сақланишини, берилиши-қабул қилиб олинишини, ҳисоби юритилишини ва фойдаланилишини таъминлаш учун масъул бўлган ходимларига – қурол ва унинг ўқ-дориларини, ўқотар қуролнинг асосий қисмларини олиш, бериш, ҳисобга олиш, **реализация қилиш, ташиш, сақлаш**

коллекциялаш, кўргазмага қўйиш қоидаларини бузганлиги учун;

иккинчидан, кейинчалик ҳуқуқни қўллаш амалиётида келишмовчиликлар вужудга келишини олдини олиш мақсадида, ушбу модда таҳририй жиҳатдан қайта кўриб чиқилиши ҳамда **ҳуқуқбузарлик субъектлари ва улар томонидан содир этиладиган ғайриҳуқуқий хатти-ҳаракатлар аниқ ва тўшунарли** баён этилиши керак.

5.3. 4-модданинг 5-банди билан МЖТК 220¹-модда билан тўлдирилиши таклиф этилиб, бунда ички ишлар органларининг **тегишли рухсатномасиз** оғиз қисмидаги қувват 7,5 жоулдан юқори ва калибри 4,5 миллиметрдан ортиқ бўлган пневматик ов, оғиз қисмидаги қувват 3 жоулдан юқори бўлган пневматик спорт, сигнал берувчи қуроли ва унинг ўқ-дориларини, шунингдек улоқтириш, ўзини ўзи ҳимоя қилиш қуролини реализация қилиш, олиш, сақлаш, олиб юриш, ташиш, улардан фойдаланиш учун **маъмурий жавобгарлик белгиланиши кўзда тутилмоқда**.

Таъкидлаш лозимки, “Қурол тўғрисида”ги Қонуннинг 32-моддасига кўра, **фуқаровий ва хизмат қуролини ҳамда унинг ўқ-дориларини олиш, реализация қилиш, сақлаш, олиб юриш, ташиш, коллекциялаш, кўргазмага қўйишга**, Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан олиб чиқишга, Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали транзит қилишга доир **рухсатномалар** Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда ваколатли давлат органи томонидан берилади.

Бироқ, лойиҳада ваколатли органнинг тегишли **рухсатномасига эга бўлмаган шахслар** томонидан **коллекциялаш, кўргазмага қўйиш** ишлари амалга оширилганда уларга нисбатан жавобгарлик белгилаш масаласи очиқ қолмоқда.

Лойиҳага келишмовчиликлар жадвалида Ички ишлар вазирлиги томонидан, қурол ва унинг ўқ-дорилари коллекциялаш ёки кўргазмага қўйиш объекти мавқеига фақатгина қуролни коллекциялаш ёки кўргазмага қўйиш учун рухсатнома олгандан кейингина эга бўлиб, **мазкур рухсатномалар олингунга қадар ушбу қурол билан ҳаракатлар уларнинг мазмунига қараб баҳоланиши (масалан, қуролни қонунга ҳилоф равишда ташиш, сақлаш, олиб юриш ва ҳ.к.) ҳамда қурол ва ўқ-дориларини қонунга ҳилоф равишда коллекциялаш ёки кўргазмага қўйиш мумкин эмаслиги таъкидланган**.

Бироқ, ушбу эътирозда қуролни **ташиш, сақлаш ва олиб юриш рухсатномасига эга**, бироқ коллекциялаш ва кўргазмага қўйиш рухсатномасига эга бўлмаган шахслар томонидан **тегишли рухсатномасиз коллекциялаш ёки кўргазмага** қўйиш ишлари амалга оширилганда, шахс МЖТКнинг қайси моддасига кўра жавобгарликка тортилиши масаласи инобатга олинмаган.

Шу боис, таклиф этилаётган 220¹-модданинг биринчи қисмидаги “олиб юриш, ташиш, улардан фойдаланиш” деган сўзлардан кейин “коллекциялаш, кўргазмага қўйиш” деган сўзлар киритилиши керак.

6. Ответственный исполнитель

Управление уголовного, административного и социального законодательства

Учитывая вышеизложенное, по итогам правовой экспертизы проекта Министерство юстиции Республики Узбекистан представляет

Заключение:

О целесообразности принятия проекта **“Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни лойиҳаси** после устранения вышеизложенных замечаний

При этом, просим предоставить в Министерство юстиции до «30» сентября 2020 года сопоставительную таблицу, составленную по итогам рассмотрения данного заключения

Министр

Davletov R. K.
«22» сентября 2020 года